

Sygn. akt IV P 418/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach Wydział IV Pracy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Aleksandra Czupryna
Protokolant:	Barbara Cebula

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2014 roku w Tarnowskich Górach

sprawy z powództwa: E. P.

przeciwko: (...) S.A. w T.

o nagrodę jubileuszową

1. oddała powództwo;
2. odstępuje od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego;

Sygn. akt: IV P 418/13

UZASADNIENIE

Powód E. P. wniósł w dniu 23.02.2012r. pozew o zapłatę nagrody jubileuszowej przeciwko pozwanej (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T.. Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kwoty 11.553 zł netto (14.089 zł brutto) wraz z odsetkami ustawowymi od 23.12.2011r. oraz o zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wyjaśnił, że uległ wypadkowi przy pracy z winy pozwanego, po czym odszedł na rentę, zaś pozwany płacił mu rentę wyrównawczą. W czasie pobierania renty wyrównawczej upłynął okres 40 lat w czasie których powód by pracował gdyby nie wypadek. Powód wystąpił o nagrodę jubileuszową i Sąd wyrokiem z 18.03.2010r. w wysokości 6 579 zł. Obecnie powód domaga się nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy, której wypłaty pozwana mu odmówiła.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T., w swojej odpowiedzi na pozew z dnia 27.03.2012r. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że istotą sporu jest kolejne podwyższenie renty wyrównawczej. Zdaniem pozwanej, sam fakt, że powodowi została przyznana na mocy art. 444 k.c. renta od pozwanego nie czyni automatycznie zasadnym dochodzenia jej zwiększenia o wszystkie roszczenia związane ze stosunkiem pracy, jakie obecnie mogliby otrzymać pracownicy pozwanej. To pracownik powinien z dużym prawdopodobieństwem, mającym oparcie w zasadach doświadczenia życiowego i w okolicznościach związanych z jego sytuacją wykazać, że pozostawałby w zatrudnieniu gdyby nie choroba czy wypadek przy pracy. Zdaniem pozwanej, zachodzi prawdopodobieństwo

graniczące z pewnością, że w ciągu ostatnich 5 lat dochodziło do zwolnień m. in. tokarzy, co więcej nie przyjmowano do pracy nowych pracowników. Liczba pracowników w Oddziale Obróbki w T., gdzie pracował niegdyś powód, zmalała z 70 etatów do 52. Pozwana wskazała, że w 2009r. prowadzona była procedura zwolnień grupowych, która objęła również grupę tokarzy. Jako kryterium rozwiązania stosunku pracy przyjęto m.in. oprócz przydatności pracownika do pracy, również możliwość uzyskania przez pracowników dodatkowych świadczeń i pozyskania w ten sposób źródeł utrzymania, w tym świadczeń przedemerytalnych. Zdaniem pozwanej taką właśnie osobą byłby powód, gdyż miałby 40 letni staż pracy uprawniający do ubiegania się o odpowiednie świadczenia. Ponadto, istotnym jest i to, że powód nie mógłby być wyłączony spod tych zwolnień gdyż nie pozostawałby w tym okresie pod żadną szczególną ochroną stosunku pracy (wiek przedemerytalny osiągnąłby dopiero w 2013r. Zdaniem pozwanej, w świetle przytoczonych wyżej okoliczności nie można z dostatecznym stopniem prawdopodobieństwa przyjąć, że powód spełniłby warunki konieczne do uzyskania nagrody jubileuszowej gdyby nie wypadek przy pracy, gdyż jego stosunek pracy zostałby rozwiązany przed uzyskaniem odpowiedniego stażu pracy. Z powodów rozwiązana bowiem została by umowa o pracę z powodów nie dotyczących pracownika tak, jak miało to miejsce w przypadku innych pracowników.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód E. P. przez 35 lat pracował u pozwanego na stanowisku tokarza i operatora obrabiarek sterowanych numerycznie (tzw. operator OSN). Skończył szkołę zawodową, a następnie technikum w zawodzie tokarz, dodatkowo nabył uprawnienia operatora OSN. Pracę wykonywał na stanowisku tokarza metali kolorowych. W czasie pracy u pozwanej uległ wypadkowi – zakład wypłaca mu rentę wyrównawczą. W 2009r., na skutek odmowy pozwanej wypłaty powodowi nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy, ten wystąpił z pozwem do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, który zasądził od (...) S.A w T. nagrodę jubileuszową w wysokości 6.579 zł netto. W 2012 roku pozwany odmówił powodowi wypłaty nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy.

Dodatkowo Sąd ustalił, że w pozwanym zakładzie, na skutek trudnej sytuacji ekonomicznej w kraju i związanym z tym spadkiem zamówień na produkty pozwanej, ta musiała przeprowadzić restrukturyzację zakładu. Ograniczono ilość powierzchni hal produkcyjnych, zrezygnowano z pracy na niektórych maszynach, a z tym związana była konieczność zmniejszenia stanu zatrudnienia. Wdrożono procedury zwolnień grupowych (**dowód: regulamin w sprawie zwolnień grupowych k.23-25 akt**). W regulaminie określono przebieg zwolnień, zasady i kryteria doboru pracowników do zwolnienia kierując się oceną przydatności pracownika dla pracodawcy, a także oceną pracy wykonywanej przez pracownika pod względem jej jakości i wydajności oraz posiadanych przez pracownika kwalifikacji i umiejętności. W pkt. 2 ustalono, że pracodawca nie będzie typował do zwolnienia wszystkich członków rodziny (rozumianych jako małżonków i ich dzieci) będących pracownikami pracodawcy, chyba, że nastąpi to na wniosek pracownika, zaś w pkt. 3 zawarto zapis, że pracodawca dołoży starań, aby w miarę możliwości powierzenia innej pracy pracownikowi, nie rozwiązywać umowy o pracę z pracownikami pozostającymi w trudnej sytuacji życiowej. Pracodawca musiał ograniczyć ilość konkretnych stanowisk, związanych z realizacją konkretnych zamówień (związane to było z brakiem pracy na konkretnym stanowisku pracy). Zwalniano pracowników najmniej przydatnych, ceniono pracowników "wielostanowiskowych" potrafiących obsługiwać różne maszyny o bardzo wysokim stopniu skomplikowania.

Dodatkowym kryterium, branym pod uwagę przez pozwanego była możliwość pozyskania przez pracownika alternatywnego źródła utrzymania np. świadczenia przedemerytalnego oraz fakt, że oboje małżonkowie pracują u pozwanego. (**dowód: zeznania świadka K. T. k. 42 verte**).

U pozwanego w okresie od 2009 do 2011r. w grupie pracowników zajmujących stanowiska tokarza, wytaczacza, operatora OSN, frezera i szlifierza zostało zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika 9 osób, z tego 4 pracowników ze stażem pracy powyżej 40 lat i posiadający prawo do świadczeń przedemerytalnych (F. C., J. P., T. R., N. S.) . Wśród zwolnionych znajdowali się operatorzy OSN (H. W. i J. G.)

(dowód: lista zwolnionych pracowników k.40).

Do zwolnienia typowali mistrzowie, mający rozeznanie co do umiejętności i przydatności pracownika. W drodze wyjątku, w zatrudnieniu pozostali pracownicy, zajmujący stanowiska przewidziane do redukcji i którzy mogliby nabyć prawo do świadczeń przedemerytalnych – pracodawca nie zwolnił ich ze względu na unikalne umiejętności i kwalifikacje. Byli to: J. J. (1) (szlifiarz -tokarz) ze względu na jego unikalne kwalifikacje – umiejętność bardzo precyzyjnego wykonywania części cylindrów hydraulicznych, J. K. (1) (tokarz) ze względu na jego unikalne kwalifikacje – jedyny w zakładzie obsługiwał tokarki ciężkie, S. K. (wytaczacz) ze względu na jego unikalne kwalifikacje- jako wytaczacz obsługiwał specjalistyczną obrabiarkę. **(dowód: zeznania świadka K. T. k. 43).**

Reasumując, z ustaleń Sądu wynika, że powodowi, uwzględniając jego staż pracy, kwalifikacje zawodowe, dotychczas wykonywaną pracę, umiejętności oraz jego sytuację rodzinną oraz faktyczną (brak możliwości objęcia ochroną przedemerytalną przed 2013r.) oraz fakt że w okresie przeprowadzanych w latach 2009-2011r. zwolnień grupowych objęty byłby możliwością przejścia na świadczenie przedemerytalne, nie udało by się uniknąć wytypowania jego osoby przez pracodawcę do objęcia zwolnieniami grupowymi i z całą pewnością zostałby zwolniony, najpóźniej z dniem 31.12.2009r., czyli przed datą 1.09.2011r., czyli datą nabycia prawa do nagrody za 45 lat pracy. Zdaniem Sądu, świadczy o tym okoliczność taka, że w dacie do 31.12.2009r. zostali zwolnieni u pozwanej wszyscy pracownicy zatrudnieni na takich samych bądź podobnych stanowiskach co powód (szeroko rozumianej grupie tokarskiej), którzy znajdowali się w bardzo podobnej sytuacji faktycznej, w jakiej hipotetycznie znajdowałby się powód, tj. F. C., J. P., N. S., J. K. (2), T. R.. Sąd ustalił, że powód nie posiadał żadnej cechy szczególnej (unikalnych umiejętności, zatrudnienie innego członka rodziny u pozwanej, czy też braku możliwości otrzymania świadczenia przedemerytalnego), która mogłaby powodować w drodze wyjątku od reguły (np. jak miało to miejsce w przypadku panów J., K., K.), że nie zostałby zwolniony. Zdaniem Sądu, sytuacji powoda nie można było porównywać z pracownikami: R. K., G. D., S. S i P. M., gdyż byli to frezerzy, czyli zupełnie inna grupa zawodowa, a w wypadku jedyne go tokarza w tej grupie – pana D., w ramach zwolnień grupowych zwolniono jego żonę. Ponadto, w wypadku H. J., i P. M. byli oni objęci ochroną przedemerytalną.

Sąd ustalił również, że w (...) S.A w T. obowiązuje regulamin wynagradzania wraz z aneksami. Zgodnie z art. 18 regulaminu, pracownikom, którzy przepracowali w spółce 45 lat przysługuje nagroda jubileuszowa w wysokości 365% podstawy wymiaru. Podstawę wymiaru nagrody stanowi przeciętne wynagrodzenie w Spółce z ostatniego kwartału poprzedzającego wypłatę nagrody.

(dowód: regulamin wynagradzania k.47-61).

Według wycień pozwanego, w przypadku powoda nagroda jubileuszowa za 45 lat pracy, wynosiłaby 11.553 zł netto (14.089 zł brutto).

Powód został zatrudniony u pozwanego w dniu 26 sierpnia 1966r., gdyby hipotetycznie pracował, 1.09.2011r. miałby 45 letni staż pracy

(dowód :akta osobowe powoda).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów oraz na podstawie akt sprawy IV P 28/09 tut. Sądu, wykazu pracowników (k.39-40), pisma do związków zawodowych k.62-63, świadectwa ukończenia kursu (k.66) i karty stanowiska pracy (k.67) , zeznań świadków K. T. k.42v i n. , J. K. (3) k. 220v. , którym Sąd dał wiarę w całości, gdyż były one konkretne, spójne, wzajemnie korespondowały ze sobą i z pozostałymi materiałami dowodowymi. Odnośnie zeznań powoda E. P. (k. 43 verte), świadków H. J. (k.217v.), L. G. (k.219) i W. K. k.219) Sąd nie dał im wiary w zakresie, w jakim osoby te twierdziły, że powód nie zostałby zwolniony, gdyby pracował u pozwanej w czasie dokonywanych zwolnień grupowych.

Świadkowie G. i K. nie pracowali już u pozwanego w okresie którego dotyczy spór tak więc nie są w stanie wypowiedzieć się w sposób miarodajny na temat sytuacji kadrowej i finansowej zakładu w latach 2009 do 2011. Świadkowie ci ponadto wypowiadali się na temat obróbki przez powoda metali kolorowych uznając go za fachowca w tej dziedzinie, jednakże jak zeznał świadek G. k.219 obróbka metali kolorowych odbywała się w zakładzie wyłącznie do roku 2000,

tak więc umiejętności powoda w tej dziedzinie nie miały znaczenia w przypadku typowania do zwolnienia w latach późniejszych.

Sąd zważył co następuje:

Na wstępie rozważań należało ustalić podstawę prawną dochodzonego w tym procesie roszczenia.

Zgodnie z art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany na skutek wypadku przy pracy utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Ten przepis był podstawą przyznania powodowi renty wyrównawczej w sprawie IV P 28/09. Świadczenie to zostało powodowi przyznane bezterminowo, w formie wypłat comiesięcznych rat rentowych, odpowiadających różnicy pomiędzy wysokością potencjalnych zarobków jakie powód osiągałby, gdyby nie uległ wypadkowi przy pracy a otrzymywaną rentą z ZUS.

Skoro renta wyrównawcza została już powodowi przyznana na podstawie art. 444 § 2 k.c., to w sytuacji, gdy w aktualnym procesie dochodził on od pozwanej Spółki zapłaty dodatkowej, jednorazowej kwoty pieniężnej powołując się na utratę prawa do nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy którą otrzymałby od pozwanej Spółki, gdyby nadal u niej pracował 1 września 2011r. - to podstawą prawną tak sformułowanego powództwa jest przepis art. 907 § 2 k.c. który w powiązaniu z art.300 k.p. stanowi materialnoprawną podstawę roszczenia powoda.

W myśl tego przepisu, jeśli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Skoro zatem na podstawie art. 907 § 2 k.c. można żądać zmiany wysokości renty w ogólności, to można też żądać podwyższenia jednej, konkretnej raty renty.

Należy bowiem przyjąć, że utrata możliwości ubiegania się przez powoda o zapłatę nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy u pozwanego, do której to powód nabyłby prawo w dniu 1 września 2011r. w wysokości 11.553 zł netto (14.089 zł brutto). bo taka wysokość odprawy gwarantowana była obowiązującymi przepisami w chwili nabycia do niej prawa stanowi właśnie taką "zmianę stosunków" w rozumieniu cytowanego przepisu. Wprawdzie zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, jednakże należy przyjąć, że normalnym następstwem utraty przez powoda możliwości pracy w pozwanej spółce byłaby także utrata prawa do pobierania kolejnych nagród jubileuszowych, czyli świadczeń związanych z pozostawaniem w stosunku zatrudnienia u strony pozwanej. Poniesiona przez niego szkoda stanowi zatem szkodę w postaci utraconych korzyści jakie by osiągnął, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Jako że Sąd ustalił, iż powód zostałby zwolniony najpóźniej z dniem 31.12.2009r., tym samym upadłaby podstawa żądania przez niego zasądzenia nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy, gdyż staż ten, powód miałby dopiero w 2011r. Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo, odstępując jednocześnie na podstawie art. 102 kpc od obciążania powoda kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

.....

/SSR Aleksandra Czupryna/

ZARZĄDZENIE

Odnotować uzasadnienie

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. Powoda i pełn. Pozwanego, w obu przypadkach bez pouczenia

K.. 14 dni lub z wpływem

T., dnia 14.01.2015r.

.....

/SSR Aleksandra Czupryna/